

ІСТОРІЯ УКРАЇНИ В РОМАНАХ

Валентин
ЧЕМЕРИС

АННА КИЇВСЬКА –
КОРОЛЕВА
ФРАНЦІЇ

РОМАН

ХАРКІВ
«ФОЛІО»
2017

СКАЗАННЯ ПЕРШЕ СВАТИ З ЧУЖОЗЕМЕЛЛЯ

«Вийти заміж за іноземця, та й до всього ж — за парижанина, та ще (увага!) — за короля! Сучасним шлюбним агентствам важко й уявити більш вигідну партію для киянки. А ось у середині XI століття переїзд із Києва до Парижа на постійне місце проживання можна порівняти хіба що з переїздом до провінційного Житомира. Адже за розмірами і впливовістю Франція тоді була схожа на герцогство, а її столиця за розмірами в кілька разів поступалася перед Києвом».

(Зі статті)

І ВСЬОГО ЛИШЕ 3 ГОДИНИ 20 ХВИЛИН

Прикметним слівцем «Жуляни» називається місцевість на південній околиці (правда, колись вона була околицею) Києва. Сьогодні це майже центр, принаймні неподалік нього.

Це літописна Желань, відома ще з часів Київської Русі.

Згодом Жуляни були власністю Софійського монастиря.

Нині Жулянми називається промисловий район української столиці, що разом із селищами Гатним, Пироговим та Чапаєвкою складають житловий масив столиці з населенням близько 100 тисяч чоловік.

У Жулянах — один із трьох аеропортів Києва. І це всього лише за 6 км від центру міста. Як кажуть, і вдома, і в гостях. І літаки 14 авіакомпаній, наших і міжнародних, приземляються

у Жулянах. Багато з них я іноді зустрічаю і проводжаю. Правда, очима, поглядом. Річ у тім, що я мешкаю в Києві неподалік Жулян, біля станції метро «Святошино», і до аеропорту від мого будинку якихось двадцять хвилин на таксі.

А для погляду це — миттєвість.

Здебільшого дивлюсь на посадку авіалайнерів вечорами та вночі, коли, буває, працюю. Узимку в Києві рано починає смеркати — о п'ятій вечора за вікном уже западає південь. Моя квартира виходить вікнами на схід, якраз у бік аеропорту Жуляни, і мені з вікон добре видно, як горить-сяє гірлянда золотисто-жовтих вогнів на початку злітно-посадочної смуги (таку ж гірлянду вогнів видно в кінці смуги).

І в чорноті неба видно вогні авіалайнерів, які, зайшовши на глісаду¹, — це десь 4 км від аеропорту — знижуючись, прямують на посадку й уздовж низки жовтавих вогнів зникають — їхнє приземлення мені не видно з-за дерев, як і самої смуги.

Тож я часто вечорами спостерігаю з вікна свого кабінетика (13-й поверх), як, сяючи яскравими вогнями, черговий літак, звідкілясь прилетівши, йде на посадку й невдовзі зникає за деревами, зі сходу і з заходу.

Довжина злітно-посадочної смуги — 2310 м, ширина 43 м. З центру міста до Жулян ходить тролейбус № 22 за маршрутом «Вулиця Ольжича — Жуляни», ще, здається, тролейбус № 9 і під таким номером — маршрутне таксі.

З 2009 року аеропорт працює цілодобово, а після реконструкції смуги може приймати важкі літаки, як-от «Боїнг-737» та «Аеробус». І має статус міжнародного. Його термінал «А» пропускає 320 пасажирів на годину. Жуляни перебувають у комунальній власності Києва.

«Мій» аеропорт приймає літаки з багатьох міст України, Росії, з різних кінців колишнього СРСР та з Європи.

---

¹ *Глісада* (франц. буквально — ковзання) — траєкторія зниження авіаційного літального апарата.

Я допізна, а часом і до півночі, працюю в своєму маленькому кабінетику. Квартирка в мене крихітна, двокімнатна, місця для кабінету в ній не викроїлось, тож довелося для нього пристосувати еркер — напівкруглий засклений виступ у стіні будинку. Іншими словами — балкон, утеплений і переобладнаний. Довжина мого кабінетика-еркера — 4 м, ширина — 2 м 70 см. Є маленька ніша глибиною аж у 13 см. Частина мого робочого столика входить у цю нішу, за ним я й сиджу. А за мною, спина до спини — сидить моя дружина перед екраном комп'ютера — у нашому кабінетику на двох ще й комп'ютер вміщується та книжкова полиця, і неширока шафочка зі словниками, довідковою літературою, всілякими книгами, ще й крихітний диванчик. І два стільці. Отак ми (тісно, зате тепло) працюємо в цьому заскленому та утепленому еркері, що слугує нам за спільний кабінет.

І коли я працюю вечорами в своєму еркері-кабінетику на 13-му поверсі, у темному напівкруглому вікні бачу знайоме жовте саяво, що спалахує щовечора і сяє до ранку — вогні злітно-посадочної смуги аеропорту Жуляни. І я в п'яті вікна бачу, як сяє білими вогнями пасажирський літак, який іде на зниження. Звідки той літак (буває, що прилітають і о дванадцятій ночі, о другій чи третій за північ): з Братислави, Барселони, Будапешта, Вільнюса, Дортмунда, Лондона, Мілана, Софії та й зі своїх українських міст чи...

А може, з Парижа? І мені здається, що ось той літак, котрий вже вийшов на глісаду і знижується до жовтих вогнів смуги — а ніч яка чорна, яка чорна! — неодмінно прилетів із Парижа. Як спогад про неї, Анну Ярославну, королеву Франції, киянку нашу. Ось-ось і я полечу до Парижа, до Анни, про яку оце пишу роман. Та й скільки там путі-дороги: до аеропорту Жуляни хвилин двадцять на таксі. А потім — авіалайнером до Парижа...

І скільки там до французької столиці лету піднебесно-го — якихось 3 години 20 хвилин.

Колись мало не рік Анна наземними шляхами добиралася до Парижа, столиці свого королівства.

Правда, відстані звідтоді скоротилися, а земна куля немов поменшала, і тепер до Парижа всього лише 3 години 20 хвилин. Попід небесами, на крилах швидкісного лайнера.

До Анни Ярославни...

І ти вже в Парижі...

«Здрастуй, Анничко-землячко! Як тобі у Франції живеться?»

НАРОДЖЕНА МІЖ 1024 і 1032 РОКАМИ У ГРАДІ КИЯ

«...Я народилася багато століть тому і була дочкою київського князя Ярослава Мудрого. Власне, однією з його доньок, найменшою. Про мене історики сьогодні пишуть десь приблизно так: «Майбутня королева Франції в дитинстві була схожа на янгола. Золотаві кучері, милий пустотливо-бешкетний погляд робили її зовнішність неповторною». Mersi». Прочитуємо джерела далі: батько виховував дочок як амазонок, тож Анна з дитинства впевнено трималася в сідлі, фехтувала не згірш за братів, не пропускала жодного сезону полювання (у Київській Русі — лови), відзначалася впертістю і силою характеру. Росла вона в часи процвітання Русі. Київ, за прикладом Константинополя, був прикрашений Золотими ворітьми і незрівнянним Софійським собором. Ярослав, представник нового покоління грамотних, освічених християн, зібрав багату бібліотеку давньоруських і грецьких книг. Анна була блискуче освічена, володіла грецькою і латиною.

Час спливав, юна княжна приваблювала погляди багатьох чоловіків не лише своєю вродою (хоча і вродою теж) і стрункістю стану, але й блискучим розумом, сміливістю і рішучістю. Ярослав Мудрий задумався у пошуках достойної пари для своєї дочки...